

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 608 מיום 7.11.2021 אשר הקימה צוות בין-משרדי לחיזוק התיאום ושיפור הממשקים בין גורמי החינוך, הטיפול, המניעה ואכיפת החוק במטרה לצמצם ולמנוע נשירה ממערכת החינוך ומצבי סיכון בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – **הצוות הבין-משרדי**), בהמשך לדו"ח המלצות הצוות הבין-משרדי מיום 16.9.2025, בהמשך להנחיית ראש הממשלה מיום 23.11.2025 שלפיה שר הביטחון יביא לאישור הממשלה תוכנית שתכלול ותוביל את כלל הפעולות של משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגורמים ציבוריים לצורך השגת היעד של שימוש בכלים חינוכיים על מנת למנוע כניסת בני נוער למעגל הפעילות האלימה באזור יהודה ושומרון (להלן – **בני הנוער**) ובהתאם להחלטת הממשלה מס' 4029 מיום 24.3.2026, אשר הקימה יחידה באגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון, שתתנהל כמנהלת זמנית (להלן – **היחידה**), שתגבש, תוך הנחיית משרדי הממשלה השונים ותביא לאישור הממשלה עד ליום 19.4.2026 תוכנית לאומית רב שנתית לצמצום מצבי סיכון, לחיזוק החוסן האישי והקהילתי תוך צמצום מצבי סיכון והרחבת המענים החיוביים לבני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – **התוכנית הלאומית**) –

1. להטיל על משרדי הממשלה לסייע ליחידה כך שדרישותיה להעברת מידע ונתונים מן המשרדים, וכן בין המשרדים עצמם, יטופלו באופן מהיר ויעיל שיאפשר העברת מידע שוטף, בכפוף להוראות כל דין, וזאת לצורך האצת התוכנית הלאומית ומתן המענים כמפורט בהחלטה זו.
2. להבהיר כי אין בפעילות היחידה, או בתוכנית הלאומית, כדי לגרוע מפעילות משרדי הממשלה הרלוונטיים בנושא זה. כל משרד בתחומי אחריותו ולתכליות שלשמן הוא פועל, בכפוף לכל דין, ככל שלא יהיה באלו כדי ליצור כפל מימון ביחס למענים האמורים.
3. להטיל על שר הביטחון להפעיל תוכניות ייעודיות בשנים 2026 עד 2028, במסגרת שנתית במודל מכינתי לגילאי בוגרי תיכון, בארבע מסגרות במודל מכינתי בנות חודש עד שלושה חודשים לגילאי בוגרי תיכון, ושלוש מסגרות בנות 9 חודשים, הפונות לגילאי תיכון, שמטרתן הכנה לשירות צבאי ולעידוד גיוס לשירות צבאי של בני הנוער. לצורך יישום סעיף זה, בכל אחת מהשנים 2026-2027 יוקצה למשרד הביטחון סכום של 4 מיליון שקלים חדשים, ובשנת 2028 סכום של 3.8 מיליון ש"ח, מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16.
4. להטיל על שר החינוך להתאים ולהרחיב את הפעלת תכנית "כנפי רוח" למניעת נשירת בני הנוער ממערכת החינוך בשנים 2026 עד 2028, כך שתחול גם בקרב גילאי תלמידי חטיבות הביניים, ולפעול להרחבת המענים לבני הנוער במסגרת מערכת החינוך. לצורך יישום סעיף זה, בכל אחת מהשנים 2026-2028 יוקצו למשרד החינוך 4 מיליון שקלים חדשים מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16.
5. לצורך מתן מענים מותאמים משלימים לתלמידי ארבעה מוסדות חינוך חדשים לבני נוער, שהקמתם תיעשה בהתאם לנהלי משרד החינוך באזור ירושלים ויהודה ושומרון – וככל שיוקמו כאמור, יוקצו למשרד החינוך בכל אחת מהשנים 2026-2028 מיליון שקלים חדשים עבור כל מוסד חינוך כאמור, מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16. התקציב ישמש עבור פעילות שהיא מעבר לפעילות הבית ספרית ומטרתה לחבר וללוות את התלמידים למוסדות החינוך החדשים.

6. להנחות את משרד החינוך לתקצב בנייה של מסגרת חינוכית אחודה ומותאמת לבני נוער שתפעל באזור יהודה ושומרון (להלן – המסגרת החינוכית) מתקציב מינהל הפיתוח של משרד החינוך, בהתאם לנהליו. כמו כן, יוקצה למשרד החינוך בשנת 2028 סך של 4 מיליון שקלים חדשים, מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, עבור בינוי של מרחבי טיפול ופנאי לתלמידים במסגרת החינוכית האמורה, ככל שתיבנה.
7. להטיל על שר הרווחה והביטחון החברתי לפעול להתאמת והרחבת המענים הניתנים במסגרת תכנית "מתחברים", ובכלל כך הרחבת מספר עובדי האיתור והעובדים הסוציאליים לטיפול בבני הנוער לצורך מתן מענים רגשיים, טיפוליים וקהילתיים לבני הנוער. לצורך יישום סעיף זה, בכל אחת מהשנים 2026-2028 יוקצו למשרד הרווחה והביטחון החברתי 2.5 מיליון שקלים חדשים מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, ומשרד הרווחה והביטחון החברתי יקצה מתקציבו 2 מיליון שקלים חדשים בכל אחת מהשנים 2026-2028.
8. להטיל על השר לביטחון לאומי, באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, להתאים, להרחיב ולהפעיל בשנים 2026 עד 2028 מארג מענים מבוססי קהילה בתחומי פעילות הרשות. הרשות תעמיק את עבודתה המניעתית, תייצר רצף מענים קהילתי, תחזק את מערכי ההתערבות והפעילות לאיתור וליווי בני הנוער, תבצע הדרכות והכשרות לבני הנוער ובני משפחותיהם, לקהילות שמהם מגיעים בני הנוער או שאליהן הם מגיעים. זאת, במטרה לצמצם מצבי סיכון, לחזק חוסן אישי קהילתי ולהרחיב הזדמנויות חיוביות בקרב בני נוער ביהודה ושומרון. כמו כן, הרשות תתמוך את התניידות מדריכי האיתור לאיזורים קשים. בנוסף לכך, המשרד לביטחון לאומי יקדם הפעלה של מערך מנטורים למניעת התנהגויות מסכנות בקרב בני הנוער, בדרך של התקשרות או בדרך מתאימה אחרת. לצורך יישום סעיף זה, בכל אחת מהשנים 2026-2028 יוקצו לרשות הלאומית לביטחון קהילתי במשרד לביטחון לאומי 2.7 מיליון שקלים חדשים מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, והרשות תקצה מתקציבה 2.7 מיליון שקלים חדשים בכל אחת מהשנים 2026-2028.
9. להטיל על השר לביטחון לאומי להנחות את משטרת ישראל לפעול להרחבת מערכי השיטור הקהילתיים הפועלים באזור יהודה ושומרון בשנים 2026 עד 2028 לצורך מתן מענה מניעתי רחב יותר ולתיאום פעילות משטרת ישראל מול צה"ל ומול הרשות לשירות לאומי-אזרחי ביחס לבני נוער ביו"ש, תוך יצירת רצף מענים מניעתיים, טיפולים ושיקומיים, ומתן הזדמנויות להשתלבות בשירות צבאי או בשירות הלאומי-אזרחי. לצורך יישום סעיף זה, יוקצה למשטרת ישראל מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, בשנת 2026 סכום של 5.3 מיליון שקלים חדשים, ובכל אחת מהשנים 2027-2028 5 מיליון שקלים חדשים, ומשטרת ישראל תקצה מתקציבה 10 תקני כוח אדם קיימים, לרבות את תקציב השכר בגינם, לפעילות האמורה בשנת 2026 ואילך.
10. להטיל על שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות לסייע במימון שכרם של רכזים במועצות האזוריות שבהן נמצאים בני הנוער, שתפקידם בין היתר, סנכרון הפעולות והצעדים הנעשים בידי המועצות האזוריות, לצורך יישום החלטה זו ומטרותיה, מול גורמים ממשלתיים לרבות קיום אספקת מענים משלימים בהתאם לצרכים ייחודיים שיעלו בתיאום פנים מועצתי, כל זאת בתיאום מול היחידה, הרשות הלאומית לביטחון קהילתי וכל גורם רלוונטי. בכלל זאת, בשנת 2026 יגובשו ויורחבו המענים הראשוניים מכוח סעיף 5 להחלטת ממשלה מס' 4029, במטרה להעניק מענה הוליסטי ומשמעותי למענים מיידיים. לצורך יישום סעיף זה, יוקצה למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומית מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, בכל אחת מהשנים 2026-2028 סך של 6 מיליון שקלים חדשים.
11. להטיל על שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות לפעול, יחד עם היחידה – לתכנון, הקמה והפעלה של מסגרות אחר הצהריים, סדנאות ומרכזי נוער, ובכלל זה הקמת מרכזים מחוזיים וכן להקמתו של מרכז לאומי ארצי ייעודי שיהווה גם מרכז לתרבות וספורט עבור בני הנוער. לצורך יישום סעיף זה,

יוקצה למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות בשנת 2026 סכום של 8 מיליון שקלים חדשים שיופחת ממשרד התרבות והספורט, וכן סכום של 1 מיליון שקלים חדשים שיופחת ממשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי. עוד לצורך יישום סעיף זה, יוקצו למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות 3.3 מיליון שקלים חדשים בשנת 2027, וסכום של 1 מיליון שקלים חדשים בשנת 2028, שניהם מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16.

12. להנחות את הרשות לשירות אזרחי-לאומי לתגבר שירות לאומי למתן מענים לבנות ובני הנוער באמצעות מימון תקני שירות לאומי וביצוע הכשרות רלוונטיות עבור אוכלוסיות היעד בשנים 2026–2028 בהתאם לוויסות ולהצבה שתקבע בשיתוף עם היחידה, על פי כל דין. לצורך יישום סעיף זה, יוקצה לרשות לשירות אזרחי-לאומי מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16 סך של 2 מיליון שקלים בכל אחת מהשנים 2026–2028 והרשות תקצה מתקציבה סך של 1 מיליון שקלים חדשים בשנים 2026–2028.

13. להטיל על שר העבודה להקים ולהפעיל עד שנת 2028 בלבד, בית ספר מפוקח על ידי משרד העבודה להפעלת חניכות לבני נוער באזור יהודה ושומרון, בהתאם לחוק החניכות, התשי"ג-1953. המגמות בבית הספר יהיו בפריז גבוה, ויוצבו יעדי חניכה הדרגתיים, ככל שייקבעו בהסכמה עם משרד האוצר. לצורך יישום סעיף זה, יוקצה מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16 סך של 4.5 מיליון שקלים חדשים בשנת 2026, 5.5 מיליון שקלים חדשים בשנת 2027 ו-8 מיליון שקלים חדשים בשנת 2028. מובהר, כי באשר להמשך הפעלת בית הספר משנת 2029 ואילך, יפעלו משרד ההתיישבות, משרד העבודה ומשרד הביטחון, לצורך גיבוש החלטת הממשלה ואיתור מקורות תקציביים להמשך פעילות בית הספר, וכי המשך הפעלת בית הספר כפופה לאישור החלטת ממשלה כאמור.

14. להקצות מהמקור התקציבי האמור בסעיף 16, לשירות התעסוקה בכל אחת מהשנים 2026–2028, סך של 1 מיליון שקלים חדשים לטובת מתן מענים לשילוב בתעסוקה איכותית לבני הנוער באמצעות תכנית ייעודית וממוקדת.

15. כלל הצעדים והפעולות הנדרשים ליישום התוכנית הלאומית יתואמו, על פי כל דין, עם היחידה, אשר בין היתר תבטיח כי לא יהיה כפל מימון בין הפעילויות האמורות בהחלטה לפעילות משרדי הממשלה ויחידות הסמך.

16. בהתאם לחוק יסודות התקציב, לצורך יישומה של החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת, כמשמעות בסעיף 40א לחוק האמור, להקצות סך של 36 מיליון ש"ח בשנת 2026, סך של 40 מיליון ש"ח בשנת 2027 וסך של 44 מיליון ש"ח בשנת 2028, כל זאת מתוך הסכום האמור בסעיף 6 בהחלטה 4029.

דברי הסבר

ביום 7.11.2021 אושרה החלטת ממשלה מס' 608 אשר הקימה צוות בין-משרדי בהובלת משרד המשפטים לחיזוק המענים הטיפוליים והחינוכיים לבני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – **החלטה 608**).

הצוות הבין-משרדי כאמור פעל בראשות המתאמת הממשלתית לזכויות ילדים ונוער בחטיבה החברתית, במשרד המשפטים ובהשתתפות נציגי משרדי הממשלה הרלוונטיים, משטרת ישראל וגופי הביטחון. עבודת הצוות הבין-משרדי יצרה תשתית לעבודה ממשלתית מתואמת, והביאה לחיזוק התיאום הבין משרדי, שילוב המועצות האזוריות בבניית המדיניות ובעבודה הממשלתית, פיתוח מומחיות של המשרדים בנושא, מתן מענים לנערים שאינם תושבי יו"ש, יצירת רצף מענים והזרמת מידע, ומיפוי המענים והנתונים הרלוונטיים בנושא.

הצוות הגיש את המלצותיו ביום 16.9.2025 לאחר שהשלים את מלאכת התיאום הבין-משרדי, אליה הוסמך לפי החלטת ממשלה 608, שעיקרן פיתוח מענים חינוכיים נוספים, עיבוי המענים הניתנים על ידי המשרדים, בניית מסד נתונים וליווי במחקר וכן הגברת מעטפת הליווי הרווחתית והסוציאלית ברמת הפרט.

בהתאם להמלצות הצוות הבין-משרדי כאמור שפעל מכוח החלטה 608 בדבר הצורך לפעול להגברת התיאום בין כלל הגורמים הפועלים לצמצום התופעה של בני נוער בסיכון באזור יהודה ושומרון, ולאור ההבנה כי לתופעה זו עשויות להיות השלכות משמעותיות על המצב הביטחוני הרגיש השורר באזור יהודה ושומרון, ביום 24.03.2026, התקבלה החלטת ממשלה מס' 4029, אשר הקימה יחידה באגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון, שתתנהל כמנהלת זמנית (להלן – **היחידה**), שתגבש, תוך הנחיית משרדי הממשלה השונים, ותביא לאישור הממשלה תוכנית לאומית רב שנתית לצמצום מצבי סיכון, לחיזוק בחוסן האישי והקהילתי והקטנת היקף תופעות שליליות בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון. בהחלטת ממשלה זו הוחלט על העמדת תקציב של 40 מיליון שקלים חדשים, למשך השנים 2026-2028 לצורך מימוש התוכנית כאמור. יצוין, כי במסגרת החלטה 4029 הוקצו 6 מיליון שקלים חדשים לשנת 2026 למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, וזאת על מנת לגבש באופן מיידי קריטריונים לסיוע למועצות האזוריות שבהן מצויים בני הנוער. בהמשך לעבודה שנערכה לקראת החלטת הממשלה הנוכחית, ומכוח סעיף 5 לאותה החלטת ממשלה, נמצא כי נדרש תקציב תוספתי לשנת 2026 (מלבד התקציב לשנים 2027-2028) על מנת לגבש את הרחבת המענים הראשוניים הנכללים בהחלטת ממשלה 4029, במטרה להעניק מענה הוליסטי ומשמעותי למענים מיידיים.

בהמשך להחלטה 4029 כאמור, מוצע בהחלטה הנוכחית לאשר באופן מיידי את תחילת יישום התכנית הלאומית האופרטיבית שגובשה על ידי משרדי הממשלה השונים, בתיאום מול היחידה ובכפוף להוראות כל דין. לצורך כך, מוצע להטיל על השרים הרלוונטיים להנחות את משרדיהם, כל אחד על פי תחומי אחריותו, לנקוט בצעדים אופרטיביים מיידיים לצמצום התופעה בהיבטי חינוך, רווחה והכשרות מקצועיות, הגברת הגיוס והשילוב בצה"ל, אכיפה ומניעה, ועוד. בכלל זאת, במסגרת המענים המשלימים המפורטים בסעיף 10 להחלטה, שעליהם יהיה אחראי משרד ההתיישבות, לצורך יישום החלטה זו ומטרותיה, יכללו בין היתר רכישת ציוד נדרש, וכן סיוע למסגרות שיופעלו על פי החלטת הממשלה במימון מזון וביגוד, על פי קריטריונים שייקבעו, עבור בני הנוער שישתתפו בפעילות מסגרות אלו. המשרד יפעל בתיאום מול היחידה וכל גורם רלוונטי נוסף.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לצורך יישומה של החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת, יוקצה לטובת ההחלטה הנוכחית סך של 36 מיליון שקלים חדשים בשנת 2026, סך של 40 מיליון שקלים חדשים בשנת 2027 וסך של 44 מיליון שקלים חדשים בשנת 2028, כל זאת מתוך הסכום האמור בסעיף 6 בהחלטה 4029. בהתאם, המקור למימון ההחלטה הנוכחית יהיה מתוך החלטת ממשלה מס' 4029, וכן סכומים נוספים אותם יקצו לצורך הנושא משרדי הממשלה הנוגעים לעניין, בהתאם להיבטים עליהם יהיו שיהיו בטיפולם בהתאם להחלטה דנן.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מסכים.

שר הרווחה והביטחון החברתי – מסכים.

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – מסכימה.

שר החינוך – מסכים.

השר לביטחון הלאומי – מסכים.

שר העבודה – מסכים.

שר הכלכלה והתעשייה – מסכים.

שר התרבות והספורט – מסכים.

שר הנגב, הגליל והחוסן הלאומי – מסכים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 4029 מיום 24.3.2026

החלטה מס' 608 מיום 7.11.2021

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

מגיש: שר הביטחון

י"ג באייר התשפ"ו
30 באפריל 2026

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: 30 באפריל
י"ג באייר
תשפ"ו 2026

הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בנושא אישור תכנית לאומית
אופרטיבית בהובלת משרד הביטחון לצמצום מצבי סיכון, חיזוק החוסן האישי והקהילתי,
והקטנת תופעות שליליות בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון

נושא ההחלטה:

אישור תכנית לאומית אופרטיבית בהובלת משרד הביטחון לצמצום מצבי סיכון, חיזוק החוסן האישי והקהילתי, והקטנת תופעות שליליות בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 7.11.2021 אושרה החלטת ממשלה מס' 608 אשר הקימה צוות בין-משרדי בהובלת משרד המשפטים לחיזוק המענים הטיפוליים והחינוכיים לבני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – החלטה 608).

הצוות הבין-משרדי כאמור פעל בראשות המתאמת הממשלתית לזכויות ילדים ונוער בחטיבה החרתית, במשרד המשפטים ובהשתתפות נציגי משרדי הממשלה הרלוונטיים, משטרת ישראל וגופי הביטחון. עבודת הצוות הבין-משרדי יצרה תשתית לעבודה ממשלתית מתואמת, והביאה לחיזוק התיאום הבין משרדי, שילוב המועצות האזוריות בבניית המדיניות ובעבודה הממשלתית, פיתוח מומחיות של המשרדים בנושא, מתן מענים לנערים שאינם תושבי יו"ש, יצירת רצף מענים והזרמת מידע, ומיפוי המענים והנתונים הרלוונטיים בנושא.

הצוות הגיש את המלצותיו ביום 16.9.2025 לאחר שהשלים את מלאכת התיאום הבין-משרדי, אליה הוסמך לפי החלטת ממשלה 608, שעיקרן פיתוח מענים חינוכיים נוספים, עיבוי המענים הניתנים על ידי המשרדים, בניית מסד נתונים וליווי במחקר וכן הגברת מעטפת הליווי הרווחתית והסוציאלית ברמת הפרט.

בהתאם להמלצות הצוות הבין-משרדי כאמור, ולאור ההבנה כי לתופעה זו עשויות להיות השלכות משמעותיות על המצב הביטחוני הרגיש השורר באזור יהודה ושומרון, ביום 24.03.2026, התקבלה החלטת ממשלה מס' 4029 (להלן – החלטה 4029), אשר הקימה יחידה באגף הביטחוני-חברתי

במשרד הביטחון, שתתנהל כמנהלת זמנית (להלן – היחידה) שתגבש, תוך הנחיית משרדי הממשלה השונים, ותביא לאישור הממשלה תוכנית לאומית רב שנתית לצמצום מצבי סיכון, לחיזוק החוסן האישי והקהילתי והקטנת היקף תופעות שליליות בקרב בני נוער באזור יהודה והשומרון.

בהמשך להחלטה 4029 כאמור, מוצע בהחלטה הנוכחית לאשר באופן מידי את תחילת יישום התכנית הלאומית האופרטיבית שגובשה על ידי משרדי הממשלה השונים, בתיאום מול היחידה ובכפוף להוראות כל דין. לצורך כך, מוצע להטיל על השרים הרלוונטיים להנחות את משרדיהם, כל אחד על פי תחומי אחריותו, לנקוט בצעדים אופרטיביים מידיים לצמצום התופעה בהיבטי חינוך, רווחה והכשרות מקצועיות, הגברת הגיוס והשילוב בצה"ל, אכיפה ומניעה, ועוד.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:

אין מניעה משפטית מלקדם את ההצעה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההצעה תואמה עם משרד המשפטים, וכן עם היועצים המשפטיים המשרדים השונים המפורטים בהצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

ערן יוסף, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית